

project: **Werken aan Morgen**
Deelproject: **Veilig en Gezond Samenwerken**
Een aanpak voor het herkennen van en stoppen met pesten

De overheid is onlangs een landelijke campagne tegen pesten op het werk gestart. Uit de Krachtpeiling van april 2015 blijkt dat ook hiermee wordt geconfronteerd; een aantal medewerkers antwoordt bevestigend op de vraag of zij op het werk bedreigd, gepest of gediscrimineerd worden door collega's, leidinggevenden of anderen. Dit is voor de directie van aanleiding voor nader onderzoek en advies.

Pesten is een vorm van ongewenst gedrag, net zoals (seksuele) intimidatie en lichamelijk geweld dat zijn. Pesten kent vele vormen en er is nauwelijks verschil tussen pesten op de werkvloer en die van het schoolplein. Mensen worden het mikpunt van grapjes of roddels. Ze ondervinden o.a. hinder bij hun taakuitvoering, worden genegeerd, gekleineerd, onder druk gezet of eigendommen worden vernield. De bedoeling is dat de werknemer door systematische, vijandige bejegening buiten de groep wordt gezet. Op wie de keus valt is betrekkelijk willekeurig. Het kan eigenlijk iedereen overkomen die enigszins afwijkt van de groep. Je kunt net iets te slim of te dom zijn, de enige vrouw of man zijn, een afwijkend gevoel voor humor of mode hebben, allochtoon zijn of een accent hebben, een andere religie of een andere seksuele geaardheid hebben.

Wat wordt verstaan onder pesten op het werk?

Als je op je werk vaker en gedurende langere tijd te maken hebt met negatief gedrag van 1 of meer mensen met als doel om te kwetsen.

Je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan:

- verbaal pesten (uitschelden, bedreigen, roddels/geruchten verspreiden, uitlachen)
- lichamelijk pesten (slaan, schoppen, duwen)
- ander pestgedrag (berichten op social media, buitensluiten, spullen vernielen, confronterende foto's of filmpjes op internet zetten)

Dit project is mede mogelijk gemaakt door het Europees Sociaal Fonds van de Europese Unie

Vragenlijst:

1. Welke functie heb je:

2. Hoe ziet je dienstverband er uit?:

- Uitzendkracht
- Tijdelijk
- Vast
- Anders:
- Full time
- Part time aantal uren.....
- Ploegendienst

3. In dienst sinds

4. Kun je aangeven in welke mate je de afgelopen 12 maanden persoonlijk te maken hebt gehad met pestgedrag van:

- Collega's
- Je leidinggevende
- Klanten
- Anderen (licht toe)

Antwoordmogelijkheden: nee, nooit/ Ja, een enkele keer / Ja, vaak /Ja, zeer vaak

5. Kun je aangeven in welke mate je de afgelopen 12 maanden hebt gemerkt dat er collega's worden gepest?

Antwoordmogelijkheden: nee, nooit/ Ja, een enkele keer / Ja, vaak /Ja, zeer vaak

.....

6. Als jij pestgedrag ziet of ervaart binnen? Wat is volgens jou daarvan de oorzaak of de reden?

.....
.....
.....
.....

7. Ben je in de afgelopen maanden wel eens persoonlijk gediscrimineerd?

- Nee
- Ja, vanwege mijn geslacht
- Ja, vanwege mijn huidskleur
- Ja, vanwege mijn geloofsovertuiging
- Ja, vanwege mijn seksuele geaardheid/voorkeur
- Ja, vanwege mijn leeftijd
- Ja, vanwege een andere reden, namelijk
-

8. Kun je aangeven in welke mate je de afgelopen 12 maanden hebt gemerkt dat er collega's worden gediscrimineerd?

Antwoordmogelijkheden: nee, nooit/ Ja, een enkele keer / Ja, vaak /Ja, zeer vaak

.....
.....

Zo ja, wat is daarvan doorgaans de reden?

.....
.....

9. Vind je het nodig dat verdere maatregelen neemt tegen pesten?

- Niet nodig, want het speelt hier niet
- Niet nodig, er zijn al voldoende maatregelen, zoals.....
- Wel nodig, genomen maatregelen zijn onvoldoende.....
- Wel nodig, er zijn nog geen maatregelen genomen

10. Wat moet er gebeuren om pestgedrag te laten stoppen?

.....
.....
.....
.....

Inzoemen op pesten

11. Sinds wanneer is het pesten gestart

12. Waar vindt/vond het pesten plaats?

.....
.....
.....
.....

13. Hoe word / werd (jij) vooral gepest?

Je kan meerdere antwoorden geven.

- Ik word uitgelachen
- Ik word uitgescholden
- Ik word buitengesloten
- Ik word lichamelijk lastig gevallen
- Er worden seksuele toespelingen gemaakt
- Anders

Nog meer inzoemen

- Ik krijg werk onder mijn niveau
- Iemand houdt informatie voor mij achter en maakt daardoor mijn werk moeilijker
- Mijn werk en inspanningen worden niet naar waarde ingeschat
- Men slaat geen acht op mijn standpunten
- Er wordt over mij geroddeld
- Mij wordt werk of bevoegdheid afgenomen
- Er worden beledigende en spottende grapjes over mij gemaakt.

- Ik krijg negatieve reacties van anderen omdat ik te hard werk.
- Als ik iets vraag of een praatje probeer te beginnen wordt dat beantwoord met stilte of vijandigheid
- Ik krijg kwetsende opmerkingen over mijzelf of over mijn privéleven
- Ik word uitgesloten van groepsactiviteiten of door collega's
- Geen respect voor mijn rechten
- Geen respect voor mijn mening
- Ik word voor schut gezet.
- Ik krijg opmerkingen of gedragingen met de bedoeling mij mijn werk op te laten geven
- Er worden grappen met mij uitgehaald / men bezorgt mij 'onaangename' verrassingen
- Er wordt misbruik van mijn werk gemaakt voor privédoeleinden

Anders???

.....

.....

.....

.....

Doorpraten?

.....

.....

.....

.....

(interviewers lichten toe hoe het vervolgesprek er uit ziet)

Uitgangspunten voor de interviewers:

- 10 minuten interview, kort gesprek, zorg dat mensen niet overstuur raken.
- Het is een vertrouwelijk gesprek, wij houden ons aan geheimhouding.
- Leg uit dat de bedoeling is om te komen tot een gezamenlijke training om te borgen dat pesten wordt uitgebannen. Een aanpak om pesten in de toekomst te voorkomen.
- Doel interview is de medewerkers die gepest worden te identificeren en uit te nodigen voor extern vervolgesprek.
- Doel is medewerkers die weten dat er gepest wordt uit te vragen op het hoe en waarom.
- Het is niet de bedoeling om de pesters te identificeren en aan de schandpaal te nagelen.
- Medewerkers die wel man en paard willen benoemen moeten wij laten weten dat wij de namen van pesters niet door zullen geven aan de directie van Wel adviseren hoe zij hier mee om kunnen gaan (melden bij hun leidinggevende, de personeelsmanager, de externe vertrouwenspersoon).

